

Dragør Kommune Skole. Kultur og Fritid	Side nr. 1
<u>Noter vedrørende:</u>	Dato : 8.1.2013
Forskning i effekten af klassestørrelse på elevers faglige færdigheder	Navn : Keld Grinder-Hansen

Forskning i effekten af klassestørrelse på elevers faglige færdigheder

Der eksisterer både en dansk og en international litteratur om effekten af klassestørrelse på elevers faglige færdigheder. Tidligere forskning baseret på ikke-eksperimentelle designs giver ingen klare resultater (Hanushek 2003; Krueger 2003). Årsagen til de uklare resultater er sandsynligvis, at klassestørrelse ikke er uafhængige af andre faktorer, som påvirker elevernes læring, hvor lærerne synes at være den vigtigste faktor for effekten af undervisningen (Holm, & Meier Jæger 2011). Ressourcestærke forældre kan fx vælge at flytte til områder med lave klassekvotienter, eller til privatskoler, hvilket gør, at den sociale sammensætning er forskellig i store og små klasser.

Der er ikke lavet eksperimentelle undersøgelser af klassestørrelsens betydning i Danmark. Der findes en række undersøgelser baseret på kvasi-eksperimentelle designs, der alle tyder på en statistisk signifikant, men substantielt lille negativ effekt af klassestørrelse på unges faglige færdigheder og højst fuldførte uddannelse (Bingley and Jensen 2006; Browning and Heinesen 2007; Heinesen 2010).

Undersøgelser fra andre lande, som benytter lignende kvasi-eksperimentelle designs, finder enten en negativ effekt (Angrist and Lavy 1999; Case and Deaton 1999) eller ingen effekt (Hoxby 2000; Leuven, Oosterbeek, and Rønning 2008) af klassestørrelse på elevers læring. Samlet set tyder denne forskning på, at der er en negativ effekt af klassestørrelse på elevers læring, men også på at effekten er forholdsvist lille, specielt i sammenligning med andre faktorer, der kan spille ind på elevernes læring, fx lærerne, elevernes sociale adfærd, uro i klassen, mobning.

Der findes imidlertid eksperimentelle undersøgelser af effekten af klassestørrelse, der bringer forskningen på mere sikker grund. Der blev i 1980'erne udført et stort eksperiment kaldet Project STAR (Student Teacher Achievement Ratio) i Tennessee i USA, i hvilket elever (og lærere), der startede i børnehaveklasse på baggrund af lodtrækningsforsøg blev fordelt i hhv. (1) små klasser (13-17 elever), (2) store klasser (22-25 elever) og (3) store klasser med hjælpelærere. Evalueringer af Project Star viste efterfølgende, at elever i små klasser (og især elever med en svag social baggrund) klarede sig bedre end elever i store klasser i forhold til udvikling i læsefærdigheder (Krueger 1999; Krueger 2003). Sammenlignet med elever i store klasser scorede elever i små klasser i gennemsnit ca. 0,2 standardafvigelser højere på de tests, som blev brugt til at måle elevernes faglige færdigheder.

I 2012 publiceredes en velunderbygget svensk undersøgelse af klassestørrelsens betydning for såvel elevernes skoleresultater, men også for deres senere lønindtjening (link: <http://www.ifau.se/Upload/pdf/se/2012/r-12-05-langsiktiga-effekter-av-mindre-klasser.pdf>). Peter Fredriksson, Hessel Oosterbeek og Björn Öckert har i deres forskningsrapport "Långsiktiga effekter av mindre klasser" set på skoleresultater fra ti procent af årgang 1967, 1972 og 1982 samt fem procent af årgang 1977. Eleverne er blevet testet i både kognitive (ordforråd og logisk tænkning) og ikke-kognitive evner (selvtillid, udholdenhed, selvsikkerhed og forventninger) i 13-årsalderen, og på begge fronter dokumenteres en klar sammenhæng mellem færre elever i klassen og bedre resultater for eleverne. Og effekten holdt ved, da eleverne blev testet igen som 16-årige.

Dragør Kommune Skole. Kultur og Fritid	Side nr. 2
<u>Noter vedrørende:</u>	Dato : 8.1.2013
Forskning i effekten af klassestørrelse på elevers faglige færdigheder	Navn : Keld Grinder-Hansen

Forklaringen på dette er flere, bl.a. at der er mere tid per elev i de mindre klasser, og risikoen for forstyrrelser er mindre. Eleverne er blevet spurgt til deres skolemiljø. Og her fortæller eleverne fra de små klasser, at de er tryggere, ikke så bange for at stille spørgsmål, de har bedre selvtillid og giver ikke så let op.

Forskerne har fulgt eleverne frem til i dag og set på uddannelsesnivea og livsindkomst. For første gang kan man derfor påvise, at mindre klasser også synes at give højere livsindkomst.

Forskerne konkluderer ikke, hvad den ideelle klassestørrelse er, eller om der er en nedre grænse for en klasses størrelse. Gennemsnittet i de klasser, der blev undersøgt var 25 elever. Det kunne påvises, at 5 elever færre, dvs. en gennemsnitlig klassekvotient på 20, gav ti procent bedre resultater i skolen og 3,4 procent højere løn over et livsforløb.

Konklusion:

Den svenske undersøgelse adskiller sig fra de øvrige publicerede undersøgelser af effekten af klassestørrelsen for elevernes læring ved at påvise en stor sammenhæng mellem klassernes størrelse og elevernes udbytte af undervisningen. De øvrige danske og internationale undersøgelser har kun kunnet påvise en lille eller ingen negativ effekt af klassestørrelsen (jo større klasser, jo mindre læring).

Hvad samtlige undersøgelser derimod er enige om er, at klasser på 20 eller færre elever synes at skabe bedre rammer for læring, end klasser med 25 eller flere elever. Der er ingen af de publicerede undersøgelser, der haft et kildemateriale til rådighed, der med nogen signifikans har kunnet måle effektforskelle for elevers læring i klasser med henholdsvis 25, 26, 27 eller 28 elever i klasserne.